

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR.410.018.04.2021

Pan
Marcin Orzeszek
Burmistrz Ząbkowic Śląskich
Urząd Miejski w Ząbkowicach Śląskich
ul. 1 Maja 15
57-200 Ząbkowice Śląskie

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/003 – „Działania organów administracji publicznej na rzecz podnoszenia kompetencji cyfrowych społeczeństwa”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miejski w Ząbkowicach Śląskich, ul.1 Maja 15; 57-200 Ząbkowice Śląskie ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marcin Orzeszek, Burmistrz Ząbkowic Śląskich, od 16 listopada 2014 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Działania urzędu miasta/gminy w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2018 r. do dnia zakończenia kontroli w 2021 r. ²
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art.2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler	Joanna Marczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWR/116/2021 z 17 lipca 2021 r. (akta kontroli tom I str.1, 48-49)

¹ Dalej: Urząd.

² Tj. do dnia 6 sierpnia 2021 r.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200 ze zm., dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Urzędu na rzecz podnoszenia kompetencji cyfrowych⁵ mieszkańców Gminy Ząbkowice Śląskie⁶.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Urząd podejmował działania mające na celu podniesienie poziomu kompetencji cyfrowych mieszkańców Gminy oraz informował ich o możliwości podniesienia umiejętności cyfrowych. W ramach tych działań m.in. ujęto podnoszenie kompetencji cyfrowych mieszkańców w *Strategii rozwoju Gminy Ząbkowice Śląskie na lata 2014-2020* oraz *Programie Rozwoju Instytucjonalnego*. Organizowano także szkolenia lub kursy mające na celu podniesienie kompetencji cyfrowych mieszkańców, nauczycieli placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę oraz pracowników Urzędu. Realizując powyższe działania osiągnięto założone rezultaty. Przeprowadzono również działania informacyjno-promocyjne w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych. Zrealizowano ponadto cztery projekty finansowane ze środków zewnętrznych, w tym jeden (*E-aktywni mieszkańcy Gminy Ząbkowice Śląskie*)⁷ bezpośrednio służący podnoszeniu kompetencji cyfrowych mieszkańców Gminy oraz trzy projekty⁸, wspomagające podnoszenie takich umiejętności. Podjęte przez Urząd działania w ramach realizacji projektów finansowanych ze środków zewnętrznych były zgodne z zawartymi umowami, a Gmina osiągnęła założone w ww. projektach rezultaty.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego kontrolowanej działalności

OBSZAR

Działania urzędu miasta w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych

1. Zagadnienia dotyczące cyfryzacji, w tym podnoszenia kompetencji cyfrowych mieszkańców ujęto w:

- a) obowiązującej *Strategii rozwoju Gminy Ząbkowice Śląskie na lata 2014-2020*⁹, gdzie jako jeden z celów strategicznych wskazano wprowadzenie e-usług publicznych dla ludności w gminie¹⁰, do czego miało prowadzić *rozbudowanie infrastruktury teleinformatycznej oraz wprowadzenie działań o coraz bardziej*

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Na potrzeby niniejszej kontroli NIK przyjęła, że kompetencje cyfrowe to zespół kompetencji informacyjnych obejmujących umiejętności wyszukiwania informacji, rozumienia jej, a także oceny jej wiarygodności i przydatności oraz kompetencji informatycznych, na które składają się umiejętności wykorzystywania komputera i innych urządzeń elektronicznych, posługiwania się Internetem oraz korzystania z różnego rodzaju aplikacji i oprogramowania, a także tworzenia treści cyfrowych. Obejmują one m.in. umiejętności z zakresu obsługi urządzeń, jak: włączanie komputera, posługiwanie się klawiaturą, myszką, czy ekranem dotykowym. Dotyczy korzystania z urządzeń stacjonarnych, jak i mobilnych. Kompetencje informatyczne związane są również z prawidłowym wykorzystywaniem i instalowaniem odpowiednich aplikacji i oprogramowania. Wśród podstawowych umiejętności można wymienić przede wszystkim tworzenie treści (m.in. tworzenie plików z wykorzystaniem odpowiednich opcji programów, zapisywanie plików), organizowanie treści (porządkowanie plików w folderach), wyszukiwanie treści (https://depot.ceon.pl/bitstream/handle/123456789/9068/Ramowy_katalog_kompetencji_cyfrowych_Fra.pdf?sequence=1&isAllowed=y).

⁶ Dalej: Gmina.

⁷ Dalej: E-aktywni.

⁸ „Zdalna Szkoła – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego”; „Zdalna Szkoła plus - wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego” oraz „Propagowanie łączności internetowej w społecznościach lokalnych – WiFi4EU”.

⁹ Uchwała Rady Miejskiej Ząbkowice Śląskich nr LVII/38/2014 z 26 czerwca 2014 r. W dniu 20 lutego 2021 r. Gmina zleciła wykonanie *Strategii Miasta i Gminy Ząbkowice Śląskie na lata 2021-2030* – do zakończenia kontroli NIK nie została ona uchwalona.

¹⁰ Cel operacyjny nr 4 *Modernizacja budynków użyteczności publicznej i wprowadzenie e-usług publicznych dla ludności w Gminie Ząbkowice Śląskie*.

powszechnie usługi. Realizacja ww. celu (zadania) skutkować miała m.in. zwiększeniem dostępu do e-usług dla obywateli oraz realizacją polityki równych szans i przeciwdziałaniem „wykluczeniu cyfrowemu”;

- b) *Programie Rozwoju Instytucjonalnego*¹¹ z 30 października 2020 r., gdzie w ramach działania pn. *Przyjazny Urząd* wskazano zadania¹²:
- szkolenia pracowników urzędu związane z dostępnością dla mieszkańców – szkolenia, warsztaty, studia podyplomowe (termin realizacji: od marca 2021 do kwietnia 2023);
 - zakup usług informatycznych przeznaczonych dla urzędu i jednostek.
- c) *Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego południowej i zachodniej części województwa dolnośląskiego na lata 2020-2030 obejmującej swoim zasięgiem subregiony wałbrzyski i jeleniogórski (NUTS 3) – Strategia Rozwoju Sudety 2030*, w której:
- w analizie dokumentów strategicznych powiatów i gmin na obszarze porozumienia Sudety 2030 pod kątem podobieństwa celów, priorytetów i działań zidentyfikowano m.in. rozwój e-administracji i dostępności cyfrowej;
 - w ocenie spójności celów strategicznych i głównych obszarów koncentracji działań *Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku*¹³), z celami strategicznymi, operacyjnymi oraz przedsięwzięciami strategicznymi *Strategii rozwoju Sudety 2030*¹⁴ zidentyfikowano koherencję pomiędzy ww. dokumentami w zakresie *Cyfrowego państwa usługowego (SnOR)*¹⁵ odnosząc go do celu strategicznego pn. *Lepiej skomunikowane terytorium*¹⁶ (*Strategia Sudety 2030*);
 - w załączonej do *Strategii Sudety 2030* analizie potencjalnego oddziaływania jej na środowisko:
 - jako propozycję rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację potencjalnych negatywnych oddziaływań ww. strategii (tj. realizacji priorytetu pn. *Upowszechnianie dostępu do internetu wysokich prędkości*) wskazano działania edukacyjne związane z upowszechnianiem wiedzy o bezpiecznym korzystaniu z technologii cyfrowych, które powinny obejmować szczególnie osoby niepełnoletnie oraz starsze (brak terminu wdrożenia tych działań);
 - w wykazie wspólnych obszarów interwencji w strategiach gmin powiatu ząbkowickiego wymieniono podnoszenie jakości usług edukacyjnych w tym edukacji cyfrowej, walkę z wykluczeniem cyfrowym oraz poprawę w zakresie dostępu ludności do internetu (brak terminu tych działań).

(akta kontroli tom I str.2,3-7,8-21,22-28,31-39)

W większości ww. dokumentów nie przyjęto mierników osiągania rezultatów w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych. Wyjątkiem był PRI, dla którego, na podstawie zapisów regulaminu oraz wytycznych do projektu *Rozwój lokalny* (finansowanego ze środków Funduszy Norweskich i EOG 2014-2021), stworzono tabelę wskaźników zawierającą m.in. miernik pn. *Warsztaty i szkolenia dla pracowników jednostki samorządu terytorialnego*¹⁷ – liczba pracowników

¹¹ Dalej: PRI.

¹² Ujęte w *Szacunkowym harmonogramie realizacji działań i przedsięwzięć w ramach PRI*.

¹³ Dalej: SnOR.

¹⁴ Dalej: *Strategia Sudety 2030*.

¹⁵ Cele szczegółowe i główne obszary koncentracji działań: [1] *E-państwo: Cyfrowe państwo usługowe*, [2] *Cyfryzacja: Wzmocnienie cyfrowego rozwoju kraju*.

¹⁶ Cel operacyjny 3.3 – *Upowszechnianie dostępu do internetu wysokich prędkości*.

¹⁷ Dalej: jst.

administracji przeszkolonych w zakresie świadczenia nowych e-usług. Jako docelowy poziom wskaźnika podano 10 osób. Do zakończenia kontroli NIK nie podjęto ww. działania.

(akta kontroli tom I str. 29-30,40-47,54)

2. W celu rozpoznania potrzeb mieszkańców w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych Urząd jeden raz podjął działania mające na celu określenie potrzeb mieszkańców, tj. realizując obowiązki wynikające z umowy partnerskiej na rzecz realizacji projektu *Razem dla eRozwoju*, w którym Gmina była jednym z 13 partnerów. Przed wdrożeniem tego projektu przeprowadzono ankiety (udostępnione w Internecie), które posłużyły do analizy w zakresie oczekiwań mieszkańców Gminy co do świadczenia usług publicznych.

Z odesłanych przez mieszkańców 16 ww. ankiet wynikało, że przede wszystkim (zdecydowana większość odpowiedzi): [1] podczas załatwiania spraw urzędowych będą korzystać z komputera, [2] barierą w załatwianiu spraw urzędowych jest obawa o bezpieczeństwo danych osobowych, [3] po zalogowaniu się na swoje konto w portalu chcieliby otrzymywać informacje o naliczonych podatkach i opłatach, [4] swoje należności chcieliby opłacać on-line, [5] system, aby był przejrzysty dla użytkownika powinien posiadać przejrzysty i prosty w obsłudze interfejs i zapewniać bezpieczeństwo danych, [6] drogą korespondencji jaką preferują jest osobisty kontakt i ewentualnie korespondencja mailowa. Ponadto z ww. ankiet wynikało, że większość ankietowanych mieszkańców ma możliwość korzystania z bankowości internetowej i korzysta z płatności on-line, a możliwość załatwiania spraw urzędowych przez Internet skłoniłaby ich do założenia Profilu Zaufanego.

Sekretarz Gminy oświadczyła, że przedmiotowe ankiety przeprowadzone były na etapie wdrożeniowym projektu w celu analizy oczekiwań mieszkańców Gminy w zakresie świadczenia usług publicznych w związku z planowanym wdrożeniem systemu e-usługi. Ponieważ ankiety nie zawierają daty, a umowa z wykonawcą na e-usługi była podpisana w dniu 3 marca 2017 r. za okres przeprowadzenia ankiet należy przyjąć rok 2017. Ankiety zostały opracowane na potrzeby realizacji projektu przez partnera projektu i przeprowadzone przez Urząd poprzez udostępnienie ich w biurze obsługi interesanta w siedzibie Urzędu.

Nie zdefiniowano grupy mieszkańców, którą można było uznać za kluczową w zakresie podnoszenia poziomu kompetencji cyfrowych. Niemniej jednak, Sekretarz Gminy, jako ogólne korzyści podejmowanych działań w zakresie podnoszenia kompetencji mieszkańców podała:

- 1) w aspekcie pracowników Urzędu – wzrost kompetencji cyfrowej pracowników instytucji publicznych i samorządowych, a tym samym rozwój e-usług, e-administracji oraz ich cyfrowa dostępność dla osób z niepełnosprawnościami, podniesienie poziomu wykonywanej pracy pracowników i jej lepsza efektywność oraz rozwój zawodowy;
- 2) w aspekcie mieszkańców – załatwianie spraw urzędowych przez Internet (bez wychodzenia z domu), umożliwienie także dostępu do zasobów dziedzictwa kulturowego, sportu i turystyki (dostęp do oferty on-line), poprawa edukacji cyfrowej poprzez działania kadry pedagogicznej w prowadzonych zajęciach edukacyjnych i nauki w internecie, podniesienie poziomu cyfrowych umiejętności mieszkańców poprzez zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa w Internecie, nabywanie umiejętności niezbędnych do korzystania z nowoczesnych technologii przez dorosłych w codziennym życiu - są one potrzebne do współpracy z innymi ludźmi, do wyrażania siebie, swojej kreatywności realizując swoje zamierzenia, cele: osobiste, społeczne i zawodowe.

przy czym wymieniając je nie zdefiniowała wymiernych efektów jakie zamierzano osiągnąć poprzez działalność w ww. zakresie. Przyznała jednocześnie, że wymierne efekty jakie zamierzano osiągnąć poprzez działalność w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych oraz analiza osiągania efektów nie były dokonywane. Dodała także, że działania organu administracji publicznej skupiały się przede wszystkim na zaspokajaniu potrzeb mieszkańców w tym zakresie (przeprowadzeniu szkoleń), działaniach promocyjnych zmierzających do zachęcenia mieszkańców do korzystania z elektronicznych form załatwiania spraw urzędowych oraz do korzystania z aplikacji cyfrowych. Ocena efektów zrealizowanego szkolenia (podnoszenia kompetencji) pracowników Urzędu przeprowadzana była w formie oceny dokonywanej przez pracownika – uczestnika szkolenia oraz ceny dokonywanej przez bezpośredniego przełożonego pracownika w zakresie wymagającym posługiwania się wiedzą lub umiejętnościami, których nabycie lub rozwinięcie było celem szkolenia.

(akta kontroli tom II str.64-122)

3. W latach 2018-2021 w podnoszeniu kompetencji cyfrowych mieszkańców brały udział następujące gminne jednostki organizacyjne:

- a) Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy - zajęcia z dziećmi na temat kodowania/programowania¹⁸ (w 2018 r. i 2019 r.) przeszkolono 125 dzieci w wieku szkolnym;
- b) Ząbkowickie Centrum Kultury i Turystyki (w dniach od 24 lutego do 16 kwietnia 2021 r.) – przeprowadzono łącznie 62 godziny lekcyjne (w formie on-line), przeszkolono 18 osób w wieku od 10 do 18 lat; 10 osób w wieku od 10 do 14 lat oraz osiem osób w wieku od 15 do 18 lat¹⁹;
- c) Ośrodek Pomocy Społecznej w Ząbkowicach Śląskich (w dniach od 13 marca 2019 r. do 26 marca 2019 r.) – przeprowadzono kurs komputerowy (z certyfikatem ECCC²⁰) w wymiarze 80 godzin realizowany w ramach projektu *Aktywna integracja – szansa dla wszystkich* (przeszkolono 16 osób).

Zaplanowane rezultaty ww. działań zostały zrealizowane i potwierdzone wynikami przeprowadzonych testów, certyfikatami oraz listami obecności w zajęciach.

Z oświadczenia Sekretarz Gminy wynika, że monitoring w ramach nadzoru nad jednostkami podległymi Referatowi Edukacji, Kultury, Sportu i Spraw Społecznych był prowadzony na bieżąco²¹, w jego wyniku nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli tom II str.211-212)

4. W latach 2018-2021 Gmina zaplanowała i zrealizowała w podległych placówkach oświatowych następujące działania w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych nauczycieli, które obejmowały wiedzę/umiejętności w zakresie wykorzystania cyfrowych materiałów edukacyjnych:

- a) rady pedagogiczne (szkoleniowe) – łącznie 19 (w tym: jedna w 2018 r., trzy w 2019 r., 14 w 2020 r. oraz jedna w 2021 r.);
- b) udział w webinarium²² – łącznie 42 webinaria (w tym: dwa w 2018 r., dwa w 2019 r., 13 w 2020 r. i cztery w 2021 oraz cztery – bez określonej przez Dyrektora SP nr 1 daty);

¹⁸ Rezultatem miała być umiejętność programowania, korzystania z internetu i bezpiecznego poruszania się w nim.

¹⁹ Celem było: [1] podniesienie kompetencji i kwalifikacji cyfrowych pracowników GSIK w zakresie prowadzenia instytucji kultury prowadzonej na szczeblu gminnym, [2] rozwijanie kompetencji cyfrowych i młodzieży, [3] zwiększanie aktywności cyfrowej społeczności lokalnej oraz zwiększenie potencjału techniczno-dydaktycznego jednostki biorącej udział w projekcie.

²⁰ European Computer Competence Certificate (Europejski Certyfikat Kompetencji Informatycznych), dalej: ECCC.

²¹ Prowadzony telefonicznie - na bieżąco pozyskiwano informacje dot. realizowanego danego szkolenia.

- c) spotkania metodyczne – łącznie trzy spotkania (w tym: dwa w 2020 r. i jedno w 2021 r.);
- d) kursy/szkolenia – łącznie cztery kursy (w tym: dwa w 2018 r. i dwa w 2021 r.).

Zdaniem Sekretarza Gminy i dyrektorów placówek oświatowych do działań podnoszących kompetencje cyfrowe nauczycieli należy zaliczyć również dofinansowywane przez Gminę studia podyplomowe nauczycieli. I tak, w latach 2018-2021, Gmina dofinansowała studia podyplomowe łącznie 17 nauczycielom, przeznaczając na ten cel 31 015,00 zł.

(akta kontroli tom II str.213-229)

5. W ustalonych na lata 2018-2020²³ planach szkoleń pracowników Urzędu²⁴, zawarto dwa szkolenia związane z podnoszeniem kwalifikacji cyfrowych, tj. *Elektronizacja zamówień publicznych oraz Prowadzenie portali społecznościowych*. Realizację obu tych szkoleń przewidziano na 2019 i 2020 r. W żadnym z planów szkoleń nie przewidziano liczby szkolonych pracowników. Sekretarz Gminy oświadczyła, że w związku z panującą pandemią odstąpiono od sporządzenia planu szkoleń pracowników Urzędu na 2021 r. oraz, że pracownicy w miarę potrzeb korzystają ze szkoleń w formie on-line.

W latach 2018-2021 przeprowadzono następujące szkolenia dla pracowników Urzędu (łącznie sześć szkoleń, w tym jedno w 2018 r., dwa w 2019 r., jedno w 2020 r. i dwa w 2021 r.):

- a) Elektronizacja zamówień publicznych w praktyce (Prowadzenie postępowania z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, Platforma eZamówienia, Podpis elektroniczny - rodzaje, Definicja środków komunikacji elektronicznej i dokumentu elektronicznego); data: 26 marca 2018 r.; jedna osoba przeszkolona;
- b) Jak efektywnie prowadzić oficjalną stronę na Facebooku - warsztaty dla administracji publicznej (Efektywne poruszanie się po Facebooku, tworzenie angażujących postów oraz przyciągające uwagę grafiki do postów, korzystanie z narzędzi, które odpowie na pytanie czy mój klient jest na Facebooku, używanie narzędzi do tworzenia reklam); data: 3 czerwca 2019 r.; jedna osoba przeszkolona;
- c) Bezpieczeństwo Informacji i ochrona danych osobowych (Bezpieczeństwo w Internecie - odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych, podstawy prawne przetwarzania danych, zasady bezpieczeństwa informacji); data: 7 marca 2019 r.; 44 przeszkolone osoby;
- d) Google dla menadżerów (Wykorzystanie narzędzi Google Doc w pracy projektowej obejmujące: organizację pracy własnej i pracy zespołowej – za pośrednictwem dostępnych funkcji (poczta, plan zadań, funkcje kalendarza, hangouts'y²⁵ grupy - zarządzanie relacjami i projektem oraz organizacją pracy w obrębie produktu, tworzenie wspólnych dokumentów, wykresów, budżetów, prezentacji, formularzy); data: 21 października 2020 r.; 12 przeszkolonych osób;
- e) e-Dowód (zamieszczanie odcisków palców, cudzoziemcy - rejestracja zgłoszeń meldunkowych); data: 29 marca 2021 r.; jedna osoba przeszkolona;

²² Działania Gminy ograniczały się do: [1] uzupełniania posiadanego sprzętu komputerowego oraz [2] stałego monitoringu Gminy w zakresie sprawnego funkcjonowania sprzętu komputerowego w szkole (umożliwiającego udział nauczycieli w webinarach zewnętrznych) i zaspokajanie bieżących braków/potrzeb w tym zakresie.

²³ Plany szkoleń na lata 2018-2020 Burmistrz Ząbkowic Śląskich wprowadził następującymi zarządzeniami: [1] 393/XII/OR-2017 z 31 grudnia 2017 r., [2] 287/XII/OR-2018 z 31 grudnia 2018 r., [3] 287/XII/OR-2019 r.

²⁴ Zawierających plany przeprowadzenia 42 szkoleń w 2018 r. oraz po 26 (identycznych) w 2019 r. i 2020 r.

²⁵ Komunikator internetowy – służy do wysyłania wiadomości oraz telefonowania za pośrednictwem technologii VoIP (Voice over Internet Protocol – rodzaj technologii, który umożliwia użytkownikom przesyłanie połączeń głosowych poprzez łącze internetowe lub inne sieci wykorzystujące protokół IP).

- f) Elektroniczny tytuł wykonawczy (system teleinformatyczny - aplikacja eTW, portal wierzycieli OE AP²⁶); data: 1 lipca 2021 r.; jedna osoba przeszkolona.

Szkolenia mające na celu podnoszenie kwalifikacji cyfrowych pracowników, przeprowadzono również dla pracowników jednostek organizacyjnych Gminy, tj. [1] Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy - sześć szkoleń, [2] Przedszkola Publicznego nr 2 - jedno szkolenie, [3] Przedszkola Publicznego w Szklarach - jedno szkolenie, [4] Szkoły Podstawowej z Oddziałem Przedszkolnym w Zwróconej - sześć szkoleń, [5] Szkoły Podstawowej Braszowice - trzy szkolenia, [6] Szkoły Podstawowej nr 1 - 14 szkoleń, [7] Szkoły Podstawowej nr 2 z Oddziałami Przedszkolnymi - sześć szkoleń, [8] Szkoły Podstawowej nr 3 - 14 szkoleń, [9] Ząbkowickiego Centrum Kultury i Turystyki - szkolenie, [10] Zespołu Przedszkolno-Szkolnego - sześć szkoleń.

(akta kontroli tom II str.123-156)

6. W latach 2018-2021 w Urzędzie podejmowano następujące działania informacyjno-promocyjne w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych²⁷ dotyczące:

- a) wykorzystania przez mieszkańców Gminy aplikacji (na urządzenia mobilne) BLISKO – informacja o aplikacji mobilnej BLISKO wraz z instrukcją jak pobrać aplikację²⁸;
- b) wykorzystania przez mieszkańców Gminy aplikacji (na urządzenia mobilne i komputery) *KiedyPrzyjedzie* wraz z instrukcją jak pobrać aplikację²⁹,
- c) 11 ogólnodostępnych, bezpłatnych punktów dostępu do sieci Wi-Fi na terenie Ząbkowic Śląskich wraz z instrukcją jak uzyskać dostęp do bezpłatnego Wi-Fi³⁰;
- d) Systemu *e-Urząd*, *e-PUAP* oraz zakładania i potwierdzania Profilu Zaufanego³¹.

(akta kontroli tom II str.157-180)

7. W okresie od 1 stycznia 2018 r. do 28 lutego 2021 r. zawarto trzy umowy o przydzielenie Gminie grantów, których celem było:

- a) przeszkolenie co najmniej 267 osób w zakresie kompetencji cyfrowych³² (grant pn. *E-aktywni*);
- b) zakup 32 komputerów i 29 modemów³³ (grant pn. *zdalna Szkoła – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego*³⁴);
- c) zakup 39 komputerów³⁵ (grant pn. *zdalna Szkoła plus - wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego*³⁶).

²⁶ Portal dla wierzycieli i organów egzekucyjnych spoza Krajowej Administracji Skarbowej (dalej: KAS) – kanał informacyjny, wspierający wierzycieli i organy egzekucyjne KAS w prawidłowym wypełnianiu obowiązków w zakresie egzekucji należności publicznoprawnych oraz poddanych egzekucji administracyjnej na podstawie przepisów szczegółowych. Portal wchodzi w skład serwisu Ministerstwa Finansów, zawiera informacje dotyczące zasad sporządzania tytułów wykonawczych i zarządzeń zabezpieczenia oraz innych dokumentów związanych z egzekucją administracyjną oraz przesyłania ich drogą elektroniczną.

²⁷ Tj. działania niezwiązane z grantem uzyskanym w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020.

²⁸ Rodzaj promocji: [1] Zmieszczone na stronie internetowej Urzędu oraz [2] informacja w Gminnym Biuletynie Informacji wydawanym przez Urząd "Projekt Ząbkowice Śląskie" Nr 2 (czerwiec 2019) oraz w Biuletynie Informacji pn. *Projekt Ząbkowice Śląskie* wydawanym przez Urząd.

²⁹ Rodzaj promocji: [1] Zamieszczone na stronie internetowej Urzędu, [2] promocja poprzez ulotki, plakaty, wizytówki, [3] informacja na każdym przystanku autobusowym.

³⁰ Rodzaj promocji: zamieszczone na stronie internetowej Urzędu.

³¹ Rodzaj promocji: [1] cykliczne informacje na stronie Urzędu, kontakach fb gminy, w prasie lokalnej i Gminnym Biuletynie Informacji, [2] ulotki i plakaty.

³² Umowa nr DOL/5/9/2019 z 8 maja 2019 r. (dalej: *umowa o powierzenie grantu E-aktywni*), w której podmiotem udzielającym grant było Towarzystwo Rozwoju Gminy Płużnica.

³³ Umowa nr 655/2020 z 20 kwietnia 2020 r., w której podmiotem udzielającym grant było Centrum Projektów Polska Cyfrowa (dalej: CPPC).

³⁴ Dalej: *zdalna Szkoła*.

Wysokość otrzymanego wsparcia wyniosła łącznie 314 240,00 zł³⁷, z czego wykorzystano 312 556,43 zł (tj. 99,5%)³⁸ m.in. poprzez dokonanie zakupu 12 tabletów, 71 komputerów i 29 modemów. W trakcie realizacji jednej z ww. umów (E-aktywni) wystąpiły opóźnienia w jej realizacji spowodowane ograniczeniami wynikającym z panującej w Polsce pandemii COVID-19³⁹.

(akta kontroli tom I str.55)

W ramach poszczególnych umów o przydzielenie grantów działania polegały na:

- a) Projekt *E-aktywni* - przeszkoleniu 269 osób (100,7% zaplanowanej liczby osób) oraz zakupie 12 tabletów i przekazaniu ich placówkom oświatowym Gminy. Szkolenia odbywały się w ramach następujących modułów: [a] Działam w sieciach społecznościowych (jedno szkolenie, trzy osoby); [b] Kultura w sieci (cztery szkolenia, 48 osób), [c] Moje finanse i transakcje w sieci (cztery szkolenia, 38 osób); [d] Mój biznes w sieci (jedno szkolenie, 12 osób); [e] Rodzic w internecie (osiem szkoleń, 96 osób); [f] Rolnik w sieci (dwa szkolenia, 24 osoby); [g] Tworzę własną stronę internetową (pięć szkoleń, 48 osób). Podjęte przez Gminę działania były co do zasady zgodne z zawartą umową o przydzielenie grantu oraz *Regulaminem Konkursu E-aktywni*⁴⁰, tj. m.in. zrealizowano przedmiot umowy, zachowano wymaganą strukturę wydatków, dotrzymano terminów umowy, wypełniono zobowiązania dotyczące sprawozdawczości oraz rozliczenia grantu.
- b) Projekt *zdalna Szkoła* – zakupie sprzętu komputerowego, i przekazaniu go placówkom oświatowym Gminy, o łącznej wartości 69 991,00 zł, tj. 32 laptopów/komputerów o wartości 64 800,00 zł oraz 29 modemów LTE 4G 3G (bez zakupu dostępu do internetu) o wartości 5 191,00 zł. Podjęte przez Gminę działania były zgodne z zawartą umową o przydzielenie grantu, tj. m.in. zrealizowano przedmiot umowy, dotrzymano terminów umowy, wypełniono zobowiązania dotyczące sprawozdawczości oraz rozliczenia grantu.
- c) Projekt *zdalna Szkoła Plus* - zakupie sprzętu komputerowego, i przekazaniu go placówkom oświatowym Gminy, o łącznej wartości 93 065,00 zł 39 laptopów/komputerów o wartości 92 430,00 zł oraz 39 myszy optycznych o wartości 634,97 zł. Podjęte przez Gminę działania były zgodne z zawartą umową o przydzielenie grantu, tj. m.in. zrealizowano przedmiot umowy, dotrzymano terminów umowy, wypełniono zobowiązania dotyczące sprawozdawczości oraz rozliczenia grantu.

(akta kontroli tom I str. 56-239,240-308, 309-325; tom 2 str.1-63)

8. W latach 2018-2021 Gmina realizowała jedną umowę⁴¹ związaną z cyfryzacją, niebędącą bezpośrednim działaniem związanym z podnoszeniem kwalifikacji mieszkańców. Powyższą umowę zawarto 20 czerwca 2019 r. z Agencją Wykonawczą ds. Innowacyjności i Sieci (INEA) a jej przedmiotem było wykonanie 11 ogólnodostępnych, bezpłatnych punktów dostępu do sieci Wi-Fi (w ramach działania pn. *Propagowanie łączności internetowej w społecznościach lokalnych* –

³⁵ Umowa nr 8871635243 z 2 czerwca 2020 r., w której podmiotem udzielającym grant było CPPC.

³⁶ Dalej: *zdalna Szkoła plus*.

³⁷ W tym: 149 518,00 zł (E-aktywni), 69 991,00 zł (*zdalna Szkoła*), 94 731,00 zł (*zdalna Szkoła plus*).

³⁸ W tym: 149 500,43 zł, tj.99,99% (E-aktywni), 69 991,00 zł (*zdalna Szkoła*), tj. 100,0%, 93 065,00 zł (*zdalna Szkoła plus*), tj.98,2%.

³⁹ Działania naprawcze: wprowadzono zdalne szkolenia a pierwotny termin realizacji umowy (od 15 marca 2019 r. do 31 października 2019 r.) zmieniano pięciokrotnie, tj. 5 września 2019 r. w aneksie nr 1 (do 15 kwietnia 2020 r.), 19 marca 2020 r. w aneksie nr 3 (do 31 maja 2020 r.), 12 maja 2020 r. w aneksie nr 4 (do 30 czerwca 2020 r.), 3 czerwca 2020 r. w aneksie nr 5 (do 31 lipca 2020 r.) oraz 24 lipca 2020 r. w aneksie nr 6 (do 31 sierpnia 2020 r.).

⁴⁰ Regulamin Konkursu Grantowego w ramach projektu Nr POPC.03.01.00-00-01-08/18 pt. „E-aktywni mieszkańcy województwa dolnośląskiego i lubuskiego”; dalej: Regulamin Konkursu E-aktywni.

⁴¹ Umowa nr INEA/CEF/WiFi4EU/2-2019/002236-040208.

WiFi4EU. Przydzielona Gminie dotacja na realizację powyższego działania miała formę wkładu w postaci płatności ryczałtowej („bon”) i wyniosła 15 000 EUR dokonywanej, po weryfikacji przez Agencję (czy sieć/i działa/ją prawidłowo), bezpośrednio na konto przedsiębiorstwa instalującego sieć Wi-Fi. Umowa została zrealizowana w terminie wynikającym z umowy, tj. w ciągu 18 miesięcy od daty jej wejścia w życie.

(akta kontroli tom II str.181-206)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli, nie formułuje uwag ani wniosków:

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Wrocław, sierpnia 2021 r.

Kontroler
Joanna Marczyk
gł. specjalista k.p.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu
p.o. Dyrektor
Marcin Kaliński

.....
podpis

.....
podpis